ChristenUnie Hilversum

Geloof

in de

samenleving

Verkiezingsprogramma 2018-2022

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
Inleiding 3

Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid 5
1.1 Samenwerken met Hilversummers 5
1.2 Samenwerken in de regio 6
1.3 Samenwerken in de gemeenteraad 6
1.4 Financiën 6
1.5 Privacy 7

Hoofdstuk 2: Veilige leefomgeving 9
2.1 Een veilige samenleving 9

Hoofdstuk 3: Zorg, iedereen telt mee. 12
3.1 Volksgezondheid 12
3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners 12
3.3 Zorg voor vluchtelingen 16

Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs 17
4.1 Zorg voor kinderen en jongeren 17
4.2 Onderwijs 18

Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen 20

Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport voor iedereen 23

Hoofdstuk 7: Economie 25

Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu 28
8.1 Energieke gemeente 28
8.2 Afvalinzameling – Circulair Hilversum 29
8.3 Toekomstbestendig waterbeheer 30

Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte 31
9.1 Wonen 31
9.2 Ruimte 33

Hoofdstuk 10: Mobiliteit 35

Voorwoord

Beste inwoner van Hilversum,

U bent waardevol
Hilversum is waardevol
Onze natuur is waardevol

Door het lezen van ons verkiezingsprogramma maakt u kennis met de waarden van waaruit wij onze politieke keuzes maken.
Wij willen een Hilversum waar iedereen zich veilig voelt en voor 100% meetelt. Waar jong en oud een toekomst hebben en naar elkaar omzien. En een groen en duurzaam Hilversum, waar we zorgvuldig omgaan met de schepping en de gezondheid van Hilversummers.
Een ideale samenleving bestaat niet, maar de ChristenUnie wil zich inzetten voor mensen in armoede en/of eenzaamheid, voor een stad (of dorp) waar iedereen prettig kan wonen en waar we zuinig zijn op de wereld om ons heen.
De ChristenUnie is een partij *van* christenen *voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Hilversum, voor u!

Geeft u ons uw vertrouwen?
Iedere stem kan het verschil maken. Dat betekent heel concreet: het verschil tussen één of twee raadszetels hangt af van een paar stemmen.
Mogen wij uw waardevolle stem op 21 maart?

Aafke Vreugdenhil en Tjerk Pelsma
Kandidaat raadsleden
ChristenUnie Hilversum

Inleiding

ChristenUnie: geloven in een samenleving, waarin iedereen waardevol is.

Wij geloven dat mensen gemaakt zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Niet eenzaam, maar samen. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat vooral om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.

Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar wij willen vrijheid om te geloven en om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Wij willen een gemeente waar een bescheiden overheid ruimte biedt aan inwoners die initiatief tonen.

Wij willen een samenleving waarin we omzien naar elkaar. Een Hilversum dat leefbaar blijft, ook voor onze kinderen. Een omgeving waar we zuinig mee omgaan en waarin we keuzes maken voor duurzaamheid en gezondheid.

Daarbij streven we naar een politiek klimaat van draagkracht en draagvlak. De gemeente moet dienstbaar zijn aan de samenleving en haar afspraken nakomen.

Onze Droom

- **Een veilig en inclusief Hilversum**
  Iedereen voelt zich veilig en telt 100% mee.
- **Een zorgzaam Hilversum**
  Jong en oud hebben een gezamenlijke toekomst en zien naar elkaar om.
- **Een groen en duurzaam Hilversum**
  We gaan zorgvuldig om met de schepping en met de gezondheid van Hilversummers.

In Hilversum gaat veel goed.
Vrijwilligers zijn overal actief. In Hilversum is een groot draagvlak voor de opvang van vluchtelingen en hulp aan statushouders. Steeds meer mensen en organisaties doen iets op het gebied van duurzaamheid. We wonen midden in een prachtig natuurgebied waar we met z'n allen van mogen genieten. We zijn de mediastad van Nederland, dat heeft ook z'n charme.

Tegelijk zijn er zorgen.
Niet iedereen heeft een (t)huis of een baan. De komst van vluchtelingen zorgt voor extra spanningen en plaatst ons voor grote uitdagingen. De hervormingen van het zorgstelsel zijn ingrijpend geweest. Sommige mensen dreigen toch tussen wal en schip te vallen. Armoede en eenzaamheid is ook in Hilversum een punt van zorg. Het aantal (v)echtscheidingen in het Gooi is hoog.

Met dit voorliggende programma gaan wij de komende verkiezingen in. Met een optimistisch maar realistisch geloof in de Hilversumse samenleving. In de hoop dat iets van onze droom werkelijkheid wordt.

De Bijbel roept ons op om *recht te doen, trouw te zijn, en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt*. (Micha 6:8)

De ChristenUnie is een landelijke, christelijke netwerkpartij. Dat biedt stabiliteit. Onze lokale standpunten zijn niet ad hoc opgeschreven maar gebaseerd op onze christelijke uitgangspunten.

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei. (Jeremia 29:7)

Wat deed de ChristenUnie in de afgelopen periode 2014-2018

Hier volgt een selectie van zaken waar de ChristenUnie zich voor heeft ingezet:

Een veilig en inclusief Hilversum

Wij hebben ingestemd met het plaatsen van camera's op onveilige plekken. We waren voorstander van het aanstellen van Jeugd BOA's (Bijzondere Opsporingsambtenaren) en meer jongerenwerkers om tijdig problemen te signaleren.
We hebben ons sterk gemaakt voor veilige fietsroutes, ook regionaal. Voor het onveilige Oosterspoorplein hebben we een plan gemaakt.
De ChristenUnie nam het initiatief tot het aanstellen van een zorgcoördinator voor slachtoffers van mensenhandel en gedwongen prostitutie. En geld voor uitstapprogramma's.
Het Leger des Heils kreeg door ons een rol bij de opvang van vluchtelingen op Crailo. We hebben ingestemd met het voorstel dat Hilversum zich regenbooggemeente noemt, omdat de ChristenUnie van mening is dat iedereen zich veilig en niet buitengesloten moet voelen, ongeacht afkomst of seksuele geaardheid.

Een zorgzaam Hilversum

We hebben ons sterk gemaakt voor steun van de gemeente voor een nieuwe locatie voor de voedselbank. We hebben gezorgd voor bijeenkomsten met professionele en vrijwilligersorganisaties rond armoede, schulden en eenzaamheid. Met als doel een betere samenwerking en verwijzing. We voorkwamen een te rigoureuze bezuiniging op buurtwerkers. Dank zij de ChristenUnie is er meer aandacht voor de impact van ouderschap op relaties. Professionals zoals verloskundigen en werkers binnen de jeugdgezondheidszorg werken nu beter samen en er zijn ondersteuningsprogramma's ontwikkeld voor jonge en kwetsbare ouders.
We hebben onderzoek laten doen naar de hoogte van de eigen bijdrage voor de WMO: daardoor is de eigen bijdrage nu lager geworden. We hebben gestreden voor een Hilversumpas, die de komende raadsperiode toch echt gerealiseerd moet worden.

Een groen en duurzaam Hilversum

Voor de Structuurvisie Verkeer hebben we ons ingezet voor fiets, openbaar vervoer en duurzame mobiliteit. We bewaakten de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma, het gaat de ChristenUnie niet snel genoeg. We zorgden voor meer oplaadpunten voor electrische auto's. We vonden het belangrijk dat extra fietsenstallingen in het centrum werden gerealiseerd. Het initiatief van het 1000 bomenplan was om Hilversum nog groener te maken.

Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal. Een samenleving die niet het werk is van de overheid maar van mensen en maatschappelijke verbanden samen.
De gemeente heeft dus een bescheiden rol en heeft vooral als taak de kracht in de samenleving te versterken. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. En voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet.

1.1 Samenwerken met Hilversummers

Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de gemeente als hun vrijheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de gemeente Hilversum op een aantal belangrijke terreinen ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, (jeugd-)zorg, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening, beheer van de openbare ruimte en duurzaamheid. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij steeds zoveel mogelijk samenwerking met inwoners, bedrijven, organisaties, kerken, scholen enzovoort.

Hier geloven wij in:

- Toegankelijk zijn voor inwoners door een transparante dienstverlening. Inwoners krijgen snel antwoorden en aanvragen worden snel beoordeeld.
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands. (taalniveau B1)
- Indieners van inwonersinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudige en duidelijke procedure.
- Voorwaarde voor buurtinitiatieven is, dat er een duidelijk draagvlak in de wijk moet worden aangetoond.
- Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of buurtbeheer.
- De gemeente zoekt zelf actief samenwerking met maatschappelijke organisaties zoals kerken, maatjesprojecten en vrijwilligersorganisaties. Bijvoorbeeld als het gaat om integratie van vluchtelingen of hulp voor financiële problemen.
- Geen raadgevende referenda maar wel vroegtijdig open en eerlijk burgers betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen.
- Heldere procesafspraken en vaststellen van het speelveld voorafgaand aan inwonersinspraak.

1.2 Samenwerken in de regio

Hilversum heeft als centrumgemeente de verantwoordelijkheid samenwerking in het Gooi te bevorderen. Met name op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen, het openbaar vervoer, investeringen in duurzaamheid en het sociale domein. Hilversum is bereid deel uit te maken van een fusie. In eerste instantie dienen we toe te werken naar het ontstaan van drie gemeenten. De praktijk zal moeten uitwijzen of doorfuseren nodig is. Fuseren is niet de oplossing voor alle problemen.
Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (GR) maken individuele gemeenten minder kwetsbaar. Maar dienen ook de mogelijkheid in zich te hebben dat elke gemeente eigen beleid kan blijven formuleren.

Hier geloven wij in:

- Keuzes voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.
- ChristenUnie steunt een fusie met Wijdemeren
- De raad maakt heldere afspraken over hoe de raad invloed kan uitoefenen op de Gemeenschappelijke Regelingen en hoe de democratische controle wordt ingericht.

1.3 Samenwerken in de gemeenteraad

De ChristenUnie wil bijdragen aan een goede samenwerking in de raad en vertrouwen in de politiek.

Hier geloven wij in:

- Streven naar een coalitieakkoord op hoofdlijnen zodat er voor alle partijen ruimte is voor invloed op beleid. Democratie is voor ons niet dat de helft plus 1 beslist, maar een constructieve samenwerking.
- De ChristenUnie wil inzetten op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleids- en besluitvorming in de raad.
- Politieke processen vinden zoveel mogelijk in de openbaarheid plaats.
- Raad en college volgen een training over integriteit zodat dilemma's besproken worden.

1.4 Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen.

Het lijkt er op dat we de komende jaren kunnen gaan profiteren van een economische meewind. In dit kader is het mogelijk om na te denken over investeringen in Hilversum. Hierbij moet niet worden vergeten dat nog maar een paar jaar geleden forse taakstellingen nodig waren om de begroting houdbaar te krijgen. We moeten oog blijven houden voor economisch lastige tijden. Die ongetwijfeld weer zullen komen. Daarom moeten we er voor waken dat

meevallers niet te gemakkelijk weer worden uitgegeven. En dat de schulden niet onverantwoord oplopen.

In de afgelopen periode is het takenpakket van de gemeente flink uitgebreid, denk aan de Jeugdzorg en de WMO. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. Ook is er een aanzienlijk tekort op het budget voor de bijstand. Daarmee is de noodzaak versterkt om alle risico's beter in beeld te brengen en te beheersen. Bij mogelijke bezuinigingen moet allereerst gekeken worden wat niet tot de wettelijke kerntaken van de gemeente behoort en welke taken doelmatiger uitgevoerd kunnen worden. De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan doelgerichtheid en efficiëntie.

Rekenkameronderzoeken kunnen daarbij behulpzaam zijn.

Hier geloven wij in:

- Structureel een sluitende begroting
- De lokale lastendruk stijgt niet meer dan de inflatiecorrectie.
- De dienstverlening van de gemeente (o.a. leges) zijn voor zover mogelijk kostendekkend.
- Bij inkoopbeleid zijn duurzame criteria een harde eis. Onder andere social return (een bijdrage leveren aan het vergroten van kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) en maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- Bij subsidieverstrekking moet eigen verantwoordelijkheid van particulieren en organisaties worden benadrukt. Geen meerjarige subsidies voor organisaties en activiteiten die ook met privaat geld kunnen worden bekostigd, om te stimuleren dat initiatieven ook op zoek gaan naar andere inkomensbronnen en financiëring. De gemeente kan wel faciliterend zijn door het beschikbaar stellen van kennis, onnodige belemmeringen weg te nemen en door verbindingen te leggen.
- De inhuur van externe projectmanagers, adviesbureaus e.d. alleen als duidelijk is dat bepaalde deskundigheid niet in de organisatie aanwezig is.

1.5 Privacy

Bescherming van persoonsgegevens

Voor een goede vervulling van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen heeft de gemeente de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Het koppelen van gegevens is nodig om snel de juiste zorg te kunnen leveren. Voor het vertrouwen in de overheid is het van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Inwoners hebben daar recht op: het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht en ze moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt.

De belangrijkste regels voor de omgang met persoonsgegevens zijn neergelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) en verder uitgewerkt in o.a. de WMO en de Jeugdwet. Vanaf 25 mei 2018 geldt in alle EU-lidstaten één privacywet: de Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG). Deze wet legt de gemeente de verplichting op om aantoonbaar alles in orde te hebben voor wat betreft de bescherming van persoonsgegevens.

Hier geloven wij in:

- Elke medewerker van de gemeente die gevoelige persoonsgegevens verwerkt volgt een privacytraining of heeft een dergelijke training gevolgd;
- Medewerkers in het sociaal domein ontvangen werkinstructies om een zorgvuldige omgang met gevoelige persoonsgegevens te waarborgen;
- Medewerkers in het sociaal domein wijzen cliënten zowel schriftelijk als mondeling op hun rechten op het gebied van privacy;
- Het vergroten van het privacybewustzijn in de gemeentelijke organisatie moet een belangrijk onderdeel uitmaken van de werkzaamheden van de Functionaris voor Gegevensbescherming;
- De gemeente maakt een publieksversie van relevante privacyregels.
- Niet de angst voor boetes, maar een intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens moet de basis vormen voor het voldoen aan privacywetgeving.

Hoofdstuk 2: Veilige leefomgeving

Waar staat de ChristenUnie voor?

Inwoners van Hilversum willen veilig kunnen leven. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden.

2.1 Een veilige samenleving

Inwoners zijn samen met winkeliers, scholen, politie, woningcorporaties en buurtcoördinatoren verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de buurt. De aanpak kan per buurt verschillen.

Een harde aanpak waar het moet, dialoog en bieden van perspectief waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

Hier geloven wij in:

- Wijkagenten en Bijzondere Opsporingsambtenaren (BOA's) zijn aanwezig en aanspreekbaar.
- Blijvende inzet van jeugdBOA's. Mogelijke uitbreiding van taken en bevoegdheden.
- Strikte handhaving van de openbare orde, veilig gedrag in het verkeer en aanpak van geluidsoverlast waar nodig en dialoog waar mogelijk.
- Handhaven van een vuurwerkvrije zone in het centrum.
- Daadkrachtig optreden tegen overlastgevende groepen jongeren, maar ook dialoog en aanpak van onderliggende problemen. Ouders en scholen, maar ook inwoners in de buurt spelen een belangrijke rol.
- Cameratoezicht wordt beperkt toegepast en ingebed in goede wetgeving (privacy) met regelmatige evaluatie van beleid en uitvoering.
- Inwoners worden betrokken bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet, en buurtpreventie apps.
- Buurtbewoners worden betrokken bij het oplossen van situaties rond overlastgevende "verwarde personen".
- Bij woonoverlast stuurt de gemeente op een goede samenwerking met betrokken woningcorporaties, politie, buurtcoördinatoren, buurtwerkers en Buurtbemiddeling.
- Veiligheid is voor iedereen. Politie en andere instanties (h)erkennen de specifieke problemen van mensen vanwege geaardheid, afkomst of religie en nemen iedere aangifte serieus.

Drugs en alcohol

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, alcohol, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

Hier geloven wij in:

- De gemeente organiseert (zo nodig samen met de regio) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests.
- Coffeeshops binnen een straal van 250 meter rond scholen en sportaccomodaties worden gesloten.
- ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.
- De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door de overheid ("gemeentewiet") en is geen voorstander van experimenten hiermee.
- Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden.

Prostitutie, mensenhandel en uitbuiting

Prostitutie is mensonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn. Prostitutie is geen gewoon beroep. Mensen zijn te waardevol om te werken in de prostitutie.

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. Alle mogelijkheden om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan, moet de gemeente benutten. In alle gevallen geldt dat de misbruiker moet worden gestraft en het slachtoffer ondersteund.

Hier geloven wij in:

- Binnen de regio moet de zorgcoördinatiefunctie slachtoffers mensenhandel goed ontwikkeld zijn. De gemeente Hilversum zorgt daarmee voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en andere mensenhandelaren.
- Hilversum investeert in samenwerking met de regio in uitstapprogramma's voor prostituees, of maakt gebruikt van bestaande deskundige hulpverleningsorganisaties. Ook als het Rijk daar geen middelen voor beschikbaar stelt.
- Prostitutiecontrole en controle door de GGD vindt structureel plaats, ook om prostituees te kunnen benaderen om hen te bewegen met behulp van een uitstapprogramma, het werk in de prostitutie achter zich te laten.
- Buurtprofessionals volgen een training om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.
- Op scholen en andere relevante ontmoetingsplekken wordt, zowel aan de ouders als aan jongeren, voorlichting gegeven over sexting, grooming en loverboys.
- Hilversum geeft zelf het goede voorbeeld door met een actief MVO-beleid (internationale) onrechtvaardigheid en uitbuiting tegen te gaan en mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt kansen te bieden op een baan.

Radicalisering

Radicalisering, waarbij wordt opgeroepen tot geweld, in welke vorm dan ook, vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Hilversum in vrijheid en veiligheid leven.
Naast het beschermen van de samenleving, heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) inwoner. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtengoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

Hier geloven wij in:

- Gemeente Hilversum werkt samen met betrokken partijen zoals politie, jongerenwerkers en moskeeën om radicalisering bij jongeren tegen te gaan, waarbij aandacht is voor preventie en vroegsignalering.

Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Hilversum is zich bewust van de invloed van grootschalige criminele organisaties, o.a. op de ontwikkeling van het onroerend goed in de gemeente. De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob (Wet Bevorderingen Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) gericht en zo veel als mogelijk is, in te zetten.

Hier geloven wij in:

- De gemeente Hilversum zet zich in voor een goede samenwerking tussen alle betrokken partijen, zoals de politie en het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centra) en komt met een plan van aanpak Ondermijning ter bestrijding van verwevenheid boven- en onderwereld en daarmee aanpakken van de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit.

Hoofdstuk 3: Zorg, iedereen telt mee.

Waar staat de ChristenUnie voor

De ChristenUnie wil in Hilversum bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en zo mogelijk meedoet.

Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, deel uit te maken van een gemeenschap, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

We hebben een periode van grote bezuinigingen en hervormingen gehad waardoor inwoners veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk zijn geworden voor het regelen van ondersteuning. Dit heeft geleid tot teleurstelling en zorgen. Er zijn ook mensen tussen wal en schip beland. Het is belangrijk dat mensen elkaar zoveel mogelijk helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen, die het niet op eigen kracht redden.

3.1 Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien.
De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de (regionale) gezondheidsdienst (GGD) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.

Hier geloven wij in:

- Met de Hilversumpas kunnen inwoners met een laag inkomen korting krijgen voor sportactiviteiten.
- De gemeente Hilversum faciliteert cursussen als "Goedkoop Gezond Koken" voor mensen met een minimuminkomen.
- Hilversum gaat door met het project Jongeren op Gezond Gewicht, waarbij prioriteit kan worden gelegd bij bepaalde buurten of doelgroepen. (JOGG)

3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners

In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening binnen de kerken. Kerken pakken steeds vaker maatschappelijke taken op, zoals de zorg voor vluchtelingen en statushouders. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen, met inachtneming van de scheiding tussen kerk en staat, om wederzijds respect en om versterking van de contacten tussen overheid en kerken.
De komende tijd zal de gemeente vol moeten inzetten op het weghalen van de schotten

tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen en verminderen van bureaucratie. Effectief samenwerken voorkomt dat budgetten worden overschreden.

De ChristenUnie waardeert ten zeerste de inzet van buurtcoördinatoren, buurtwerkers en jongerenwerkers. Dit zijn mensen die met beide benen in de buurt staan en een grote rol hebben in preventie en vroegsignalering.
Een aantal buurthuizen hebben zich ontwikkeld als centrale ontmoetingsplekken in de wijk.

Hier geloven wij in:

- Hilversum doet minimaal één keer per jaar een tevredenheidsonderzoek onder cliënten van het Sociaal Plein.
- Integraal werken bij het Sociaal Plein en samenwerken binnen het welzijnswerk in Hilversum wordt daadwerkelijk in praktijk gebracht.
- Hulpverleners hebben niet alleen oog voor ondersteuning in de buurt, maar voor het hele netwerk van een inwoner, zoals buurtoverstijgende verenigingen, familieverbanden en kerken.
- In multi-probleemsituaties wordt gestuurd op een netwerkplan, eventueel middels een zogenaamde Eigen Kracht bijeenkomst.
- Een persoonsgebonden budget (pgb) wordt altijd als keuzemogelijkheid aangeboden. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen, ook als deze niet gecontracteerd is.
- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding. In bijzondere situaties ziet de gemeente af van een eigen bijdrage.
- De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg-)middelen.
- De gemeente werkt in overleg met onderwijs, de bibliotheek en het Sociaal Plein structureel aan de aanpak van laaggeletterdheid.
- De gemeente organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie, voor het bemiddelen tussen inwoners en gemeente.
- Er komt een telefoonnummer of informatiepunt (zo mogelijk in elke buurt) waar inwoners anoniem terecht kunnen voor algemene adviesvragen of een gerichte verwijzing (een soort sociale en/of financiële VVV)
- Bij voldoende draagvlak in een buurt werkt de gemeente mee aan het realiseren van een buurthuis.
- De gemeente werkt waar nodig mee aan initiatieven om kwetsbare bewoners een veilige plek te bieden. Denk aan inloophuizen voor daklozen of ouderen en ontmoetingsplekken voor inwoners die niet publiek voor hun geloof of geaardheid kunnen uitkomen.

Personen met verward gedrag
Het aantal personen met verward gedrag op straat neemt toe. Er zijn veel minder GGZ-zorgplekken en problemen worden niet tijdig herkend en soms blijft hulp uit. De ChristenUnie wil bijsturen waar nodig. Daarbij zet de gemeente in op een integrale aanpak van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen horen in ieder geval niet thuis in een politiecel. Ze verdienen de aandacht van de omgeving en hulp en worden niet van het kastje naar de muur

gestuurd. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor buren die 'anders' zijn.

Hier geloven wij in:

- Integrale samenwerking tussen politie, GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis, het Sociaal Plein, zorgteams, buurtcoördinatoren en buurtbemiddeling rond mensen met verward gedrag, waarbij ook aandacht is voor de belangen van de buurt.
- Er zijn voldoende mogelijkheden voor dagbesteding en dagopvang voor mensen met verward gedrag.
- Er komt een pilot met een GGZ- deskundige in bepaalde wijken, ter ondersteuning van de zorgteams.

Mantelzorgers

De ChristenUnie wil overbelasting van mantelzorgers voorkomen.

Hier geloven wij in:

- De gemeente wijst inwoners die mantelzorger zijn of worden, actief op ondersteuning (bijvoobeeld bijeenkomsten) en mogelijkheden voor respijtzorg, zoals dagbesteding en tijdelijke opname in een zorginstelling.

Vrijwilligers

De gemeente kent vele vrijwilligers en mag trots zijn op al het werk wat vrijwilligers verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen.

Hier geloven wij in:

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen;
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconaal platform en Raad van Kerken) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van Hilversum.
- De gemeente ontwikkelt samen met het welzijnswerk een visie op de manier waarop informele en formele zorgverleners, vrijwilligers en professionals zich tot elkaar verhouden en faciliteert benodigde scholing van vrijwilligers en professionals.
- De professionals in dienst van de gemeente leveren een substantiële bijdrage aan de scholing van vrijwilligers in Hilversum, bijvoorbeeld bij de vrijwilligersacademie.
- Het coördineren van vrijwilligerswerk is een professionele taak. De gemeente ondersteunt deze taak, ten behoeve van de continuïteit.

Ook mensen met een handicap doen mee.

In de afgelopen periode is het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, mede dankzij inspanningen van de ChristenUnie, geratificeerd. Een inclusieve samenleving is daardoor dichterbij gekomen.

Hier geloven wij in:

- De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusie-agenda De doelgroep (via bijvoorbeeld het Platform Gehandicapten en chronisch zieken Hilversum) wordt hier actief bij betrokken.
- De gemeente zorgt dat al haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners;
- De gemeente zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking actief te laten sporten
- Gemeentelijke evenementen zijn toegankelijk voor mensen met een beperking
- Bij nieuwe contracten voor aangepast vervoer is een te strakke aanbesteding niet wenselijk, gezien de te verwachten gevolgen voor lange wachttijden.

Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Meer woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking.

Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico.

Hier geloven wij in:

- De gemeente gaat door met het geven van voorlichting over het levensloopbestendig maken van de eigen woning.
- De gemeente ondersteunt initiatieven voor complexen/woongroepen waar ouderen zelfstandig, maar wel bij elkaar kunnen wonen.
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.
- De gemeente faciliteert cursussen voor ouderen met als doel het zelf kunnen voorkomen of verminderen van eenzaamheid.
- De gemeente faciliteert cursussen om ouderen zo nodig meer digitaal-vaardig te maken.
- In overleg met de buurt wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven. Bijvoorbeeld een bibliotheek in een zorginstelling of buurthuis wordt gerund door vrijwilligers.
- "Zingeving" is bij gesprekken met ouderen met een zorgvraag (keukentafelgesprek) een bespreekbaar onderwerp, zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere religieuze organisaties.
- Hilversum is een seniorvriendelijke gemeente.

Opvangvoorzieningen

De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in

basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

Hier geloven wij in:

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Hilversum slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; inwoners worden zo veel mogelijk verplicht via een hulpverleningstraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- Jongeren en gezinnen in de opvang krijgen speciale aandacht.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.

3.3 Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Hilversum is verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons er van bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij.

Hier geloven wij in:

- De gemeente huisvest statushouders verspreid over de buurten. Indien nodig worden er extra (tijdelijke) woningen of alternatieve woonvormen gerealiseerd.
- Activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van statushouders bevorderen worden omarmd.
- Voor elke statushouder komt een plan van aanpak om zo snel mogelijk deel te nemen aan (vrijwilligers)werk.
- Hilversum stelt zich medeverantwoordelijk voor een warme overdracht van statushouders van het COA naar de gemeente.
- De gemeente werkt bij de uitvoering van het "Integratieplan vluchtelingen" goed samen met alle betrokken organisaties (COA, IND, Vluchtelingenwerk, maatschappelijke organisaties, scholen, maatjesprojecten, kerken en bedrijfsleven).
- De gemeente daagt het bedrijfsleven uit statushouders in dienst te nemen. De gemeente geeft daarbij zelf het goede voorbeeld.
- De gemeente zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding!) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn.

Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Hilversum moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat de zorg voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, past bij de identiteit van het gezin, ook als dat ondersteuning van buiten de regio betekent

4.1 Zorg voor kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen

Het is hoog tijd om meer aandacht te besteden aan sterke en liefdevolle gezinnen. De ChristenUnie wil dat stellen al vanaf hun kinderwens tools aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en ter voorbereiding op het ouderschap. Zo moet er in de prenatale voorlichting meer aandacht zijn voor veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap.
We willen ouders ondersteunen door ouderschapscursussen aan te bieden via Jeugd en Gezin, inclusief cursussen ter voorbereiding op het ouderschap.

In Gooi en Vechtstreek zijn relatief veel (v)echtscheidingen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig om de kwetsbare positie van kinderen te beschermen.

Hier geloven wij in:

- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Hilversum, maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is;
- Ouderschapscursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn bij verloskundigen en Jeugd en Gezin
- Meewerken aan initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen. Sprekende voorbeelden zijn Mama Café's, Home-Start, Family Factory cursussen en Centering Pregnancy

Effectieve ondersteuning

Door de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. Ingezet moet worden op preventie en vroegsignalering, zodat kinderen eerder worden ondersteund en geholpen. Want ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is.
Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben.

Hier geloven wij in:

- Bij alle multi-probleemgezinnen wordt nauw samengewerkt tussen betrokken hulpverleningsinstanties vanuit het principe één gezin, één plan, één coördinator.
- In hulpverleningstrajecten wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het netwerk van het kind of gezin.
- De gemeente werkt mee aan programma's op scholen die de sociale veiligheid van kinderen en jongeren bevorderen. Voorbeelden zijn anti pestprogramma's en weerbaarheidstrainingen.
- Inzet op preventie en vroegsignalering door regelmatige contacten tussen Jeugdzorg, Jeugdgezondheidszorg, verloskundigen, kinderopvangorganisaties en scholen, bijvoorbeeld door het houden van netwerkbijeenkomsten en spreekuren.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit en aansluiting bij identiteit;
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB (persoonsgebonden budget) identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht.
- Tienermoeders krijgen ondersteuning, zorg en begeleiding.
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders en steungezinnen.
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.

Kindermishandeling en Huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen kindermishandeling. De gevolgen van mishandeling zijn groot.

Hier geloven wij in:

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog risicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- "Veilig Thuis" is laagdrempelig bereikbaar en bekend bij alle Hilversummers.
- Bij de aanpak kindermishandeling is structureel aandacht voor preventie en vroegsignalering.

4.2 Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is de school een belangrijke plek. Het is een plek waar ze zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders moeten, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteren.

Al het onderwijs is bijzonder. De scholen in Hilversum zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving.

De onderwijsbesturen zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van Passend Onderwijs. Het is belangrijk dat Passend Onderwijs en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd zijn en dat gezamenlijk datgene georganiseerd wordt wat voor die bepaalde leerling op die bepaalde school nodig is.

Hier geloven wij in:

- Voor peuters met een risico op het ontwikkelen van een taalachterstand is er een dekkend aanbod van vroeg- en voorschoolse educatie.
- Het percentage kinderen met een taalachterstand (VVE indicatie) op een peuterspeelzaal is maximaal 50%
- Bij de preventie van schoolverzuim en schooluitval van kansarme jongeren in het voortgezet en mbo onderwijs wordt goed samengewerkt tussen betrokken partijen.
- Binnen de arbeidsmarktregio wordt ingezet op een goede aansluiting tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Hierbij vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante vmbo – en mbo- opleidingen.
- Gezien de regionale ontwikkelingen op de internationale arbeidsmarkt is extra aandacht voor internationaal onderwijs gewenst. De gemeente werkt mee aan uitbreiding volgens de landelijke normen, zo mogelijk binnen het daarvoor gestelde budget.
- Kwetsbare jongeren krijgen de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving.
- Er is continuïteit in de contacten en afspraken met het MBO-college Hilversum en het bedrijfsleven over de aansluiting tussen opleiding en werk, waarbij ook aandacht is voor jongeren zonder startkwalificatie (o.a. het project Productief Leren).
- In samenwerking met het onderwijs, leerplichtambtenaren en de jeugdgezondheidszorg krijgen overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan, extra begeleiding.
- Bij huisvesting van onderwijs is aandacht voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.
- Elke school in Hilversum heeft het vignet "Gezonde School".

Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas telt Hilversum momenteel te veel werklozen en is het moeilijk om aan een baan te komen. Er zijn daarnaast teveel mensen die ondanks een baan of een eigen bedrijf dicht bij of onder de armoedegrens leven.

Gooi en Vechtstreek is één van de rijkste gebieden van Nederland. Maar ook in Hilversum is armoede en veel inwoners hebben schulden. De ChristenUnie vindt dat niemand in Hilversum aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

Aan het werk

Mensen zijn meer dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier deelnemen aan de samenleving kan ook voor de maatschappij zinvol zijn. Ieder mens is waardevol. De meeste mensen willen graag van betekenis zijn.

Met de Participatiewet is de rol van de Tomingroep veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij deskundigheid niet verloren mag gaan.

Hier geloven wij in:

- Hilversum communiceert de visie van een inclusieve samenleving actief met inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
- Werkgevers worden actief benaderd en ontzorgd als zij iemand in dienst nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Hilversum stimuleert en prikkelt inwoners met een uitkering eigen kennis en talenten in te zetten om van betekenis te zijn voor de samenleving: het principe van wederkerigheid. Daar is ook sprake van bij vrijwilligerswerk of mantelzorg.
- Inwoners met een bijstandsuitkering worden nadrukkelijk gestimuleerd niet alleen fulltime banen, maar ook parttime banen aan te nemen. Een aanvullende uitkering of een hernieuwde uitkering moet snel en simpel geregeld worden, zodat er geen financieel gat ontstaat.
- In het kader van vrijwilligerswerk werkt de gemeente proactief samen met maatschappelijke organisaties zoals vrijwilligerscentrale Versa, maatjesprojecten, Stichting Present, vluchtelingenwerk, kerken en moskeeën.
- Kansarme jongeren krijgen speciale trajecten aangeboden, waarbij sprake kan zijn van een zekere drang of dwang.
- De gemeente zet zich extra in om mensen met psychische klachten aan het (vrijwilligers-)werk te krijgen.
- In Hilversum komt een lokaal experiment met regelarme bijstand binnen de grenzen van de wet.
- De gemeente zet zich actief in om naast de Tomingroep, samen met het bedrijfsleven te komen tot meer ruimte voor alternatieve sociale ondernemingen met ondersteunings- en reïntegratietrajecten. Een goede samenwerking en erkenning van elkaars expertise is daarbij essentieel.

- Er moeten meer kansen komen voor stageplaatsen en banen voor lager opgeleiden en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Hilversum zoekt samenwerking met organisaties en bedrijven om vluchtelingen ruimte te bieden een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

Armoede en schulden

In Nederland leven 400.000 kinderen in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze kinderen werkende ouders heeft. Langdurige armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en het verminderen van het probleemoplossend vermogen.

In 2005 is op initiatief van de ChristenUnie het Armoede Platform Hilversum opgericht. Dit Platform wil met netwerkbijeenkomsten een betere samenwerking tussen professionele en vrijwilligersorganisaties tot stand brengen op het gebied van armoede en eenzaamheid. Er is een sterke relatie tussen deze twee. Armoede is niet alleen met geld op te lossen. Bij het tienjarig bestaan koos 100% van de aanwezigen voor voortzetting van de bijeenkomsten. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie overgaat moet worden doorbroken. Maximaal moet daarom worden ingezet op preventie en op tijd verwijzen naar passende ondersteuning.

De aanpak van schulden heeft haast.

Hier geloven wij in:

- De gemeente werkt mee aan laagdrempelige cursussen voor ouders over financiële opvoeding.
- De gemeente werkt mee aan laagdrempelige bijeenkomsten/cursussen met bijvoorbeeld onderwerpen als "Uitkomen met je inkomen".
- De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld en pas tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat eerst actief hulp is aangeboden, zeker bij gezinnen met kinderen.
- Ook bij geringe achterstand of problemen met rondkomen wordt hulp geboden om erger te voorkomen.
- Corporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen. De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- De huidige regeling voor ziektekosten voor chronisch zieken moet worden herzien. Binnen het toegekende budget van het rijk wordt de ondersteuning voor ziektekosten van chronisch zieke inwoners met een laag inkomen zo eenvoudig en effectief mogelijk georganiseerd. Er wordt eventueel extra budget vrijgemaakt voor een regeling voor noodzakelijke tandartskosten.
- Bij regelingen voor minima blijft de gemeente rekening houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.
- Na aanmelding bij het Sociaal Plein of andere schuldhulpverlening, moet iemand zo snel mogelijk een intake krijgen. Alle inwoners met financiële problemen, dreigende financiële problemen, inwoners die moeite hebben om rond te komen of beschikken over te weinig vaardigheden, worden verwezen naar een vorm van hulpverlening.

Afhankelijk van de situatie kan dat zijn: professioneel, ondersteuning door vrijwilligers, een cursus, voorlichtingsmateriaal, een maatje, enz.

- De toegang tot preventieve budgetondersteuning en financiële voorlichting voor kwetsbare groepen wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt.
- Wachttijden voor schuldhulpverlening worden zoveel mogelijk benut, bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als Schuldhulpmaatje, maatschappelijk werk, de voedselbank of een diaconie.
- De voedselbank is in de eerste plaats een particuliere verantwoordelijkheid. In het kader van het totale armoedebeleid kan de gemeente (incidenteel) ondersteuning bieden.

Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport voor iedereen

Waar staat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie is voorstander van cultuur en sport in de breedte: bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat inwoners hun creatieve talenten ontwikkelen.

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats.

Investeren in musea en culturele instellingen is soms nodig maar moet kritisch beoordeeld worden op nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.

Hier geloven wij in:

- Instellingen als het museum en de Vorstin zijn zelf verantwoordelijk voor een gezonde bedrijfsvoering en dienen hun programmering daarop aan te sluiten.
- Exposities over de geschiedenis en het cultureel erfgoed van Hilversum dienen laagdrempelig toegankelijk te zijn.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.
- Het huidige "Kindpakket" van de gemeente Hilversum wordt regelmatig geëvalueerd op beleid en praktische uitwerking voor deelname aan cultuur- en sportactiviteiten.
- Evenementen moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk voor mensen met een beperking, maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank en drugsgebruik).
- De gemeente faciliteert previews van culturele voorstellingen in de openbare ruimte.
- De gemeente faciliteert amateurverenigingen

Bibliotheek

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen en voor het bestrijden van laaggeletterdheid. Bovendien bieden ze alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie. Bibliotheek Hilversum is daarnaast een ontmoetingsplek waar veel inwoners gebruik van maken.

Hier geloven wij in:

- In bepaalde buurten zijn kleine vestigingen van de bibliotheek in bijvoorbeeld een buurthuis van groot belang voor kinderen en ouderen. De mogelijkheden van de inzet van (meer) vrijwilligers wordt onderzocht en sluiting moet zoveel mogelijk worden voorkomen.
- Cursussen voor laaggeletterden worden ook in buurtontmoetingsplekken aangeboden.
- De ChristenUnie staat positief tegenover de verhuizing van de bibliotheek naar het centrum.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking, vluchtelingen en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

Hier geloven wij in:

- De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op topsport en geprofessionaliseerde instellingen.
- Sportevenementen met professionele sporters worden slechts minimaal gesponsord.
- Onderzocht wordt in welke mate sportaccomodaties multifunctioneel kunnen worden gebruikt.
- Hilversum stimuleert informele sport door het bewegwijzeren van nieuwe wandel- en hardlooproutes.
- Buurtsportcoaches worden selectief ingezet om informele sport te stimuleren en de verbinding tussen sport en zorg te bevorderen.
- Per buurt zijn voldoende activerende en groene speelplaatsen.
- De gemeente onderzoekt met het Goois Natuurreservaat (GNR) de mogelijkheid van een omheind en activerend natuurspeelterrein aan de rand van Hilversum.
- De gemeente communiceert actief over kortingsregelingen voor minima, zodat deze optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken.
- De gemeente werkt mee aan laagdrempelige sportactiviteiten met lage tarieven voor minima.
- De openingstijden van zwembad de Lieberg worden verruimd. Banenzwemmen wordt mogelijk gemaakt in de avonduren.

Hoofdstuk 7: Economie

Waar staat de ChristenUnie voor?

De gemeente Hilversum speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.
De ChristenUnie in Hilversum wil blijven investeren in duurzame bereikbaarheid, ook digitaal. De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren.

Hier geloven wij in:

- Alle inzet is gericht op het aantrekken en in stand houden van duurzame werkgelegenheid.
- De gemeente blijft samen met de Regio en Meltropoolregio Amsterdam sectoren als Media en Zorg versterken en uitdragen.
- Hilversum zet zich in, ook in Regio- en Metropoolregioverband voor het aantrekken van werkgelegenheid.
- Bij aanbestedingen is aandacht voor sociale ondernemers. Bij alle aanbestedingen is social return (een bijdrage leveren aan werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) een voorwaarde.
- Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid en de locale economie en moet eerlijk toegang krijgen tot gemeentelijke aanbestedingen.
- De gemeente stelt zich op als een partner voor ondernemers, ook voor ZZP-ers.
- De gemeente maakt actief gebruik van de wettelijke mogelijkheden om zonodig ZZP-ers te ondersteunen
- Bij de herinrichting of renovatie van wegen en openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat naast omwonenden ook ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om de plannen te verbeteren en de overlast te beperken.

Duurzame Bedrijventerreinen

De ChristenUnie hecht aan een goede samenwerking tussen de gemeente en bedrijven én bedrijven onderling op bedrijventerreinen. Dit is gericht op het vitaal houden en verduurzamen.

Hilversum heeft vanwege zijn historie ook veel bedrijvigheid in en rond woonbuurten. Deze gecombineerde functies kunnen knellen.

Hier geloven wij in:

- Bedrijventerreinen in Hilversum hebben goede faciliteiten (parkmanagement/gezamenlijke parkeeroplossingen) en zijn digitaal goed bereikbaar (glasvezel).

- Bedrijventerreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal.
- Bedrijventerreinen zijn optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer.
- Nieuwe bedrijventerreinen als Crailo moeten duidelijk toegevoegde waarde hebben, problemen van huidige Hilversumse bedrijventerreinen oplossen en direct klimaatneutraal functioneren. Geen nieuwe bedrijventerreinen als er geen duurzame oplossing is voor leegstand op oude bedrijventerreinen.
- De gemeente neemt initiatief in overleg over verplaatsing van bedrijven naar andere locaties.
- Hilversum voldoet aan haar wettelijke taak voor een goede opvang voor zwerfdieren. Dat kan eventueel in samenwerking met andere gemeenten.

Bloeiende binnenstad

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moet worden ingespeeld, waarbij aandacht geldt voor de leefbaarheid van de kernen en voor sociale veiligheid van winkelstraten (wonen boven winkels).

Hier geloven wij in:

- Om het centrale winkelgebied in Hilversum meer te concentreren worden in overleg met eigenaren winkelbestemmingen in aanloopstraten gewijzigd in woonbestemmingen.
- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.

Recreatie en toerisme

Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een regionaal plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie in en rond Hilversum wordt gestimuleerd.

Hier geloven wij in:

- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel het recreatie als het woon-werk verkeer.
- Inzet op gebiedspromotie (stad, dorp of gebied), samen met inwoners en lokale ondernemers.
- Wanneer er behoefte aan is werkt de gemeente mee aan het toevoegen van extra hotelcapaciteit en overnachtingsplaatsen voor campers.
- Hilversum werkt meer samen met Amsterdam Marketing in het ontvangen en goed begeleiden van internationale toeristen.

Koopzondag

Elke gemeente mag volgens de wet zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een ongewenste stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er vaak sprake van dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.
De ChristenUnie blijft zich daarom verzetten tegen verdere uitbreiding van het aantal koopzondagen.

Hier geloven wij in:

- De verruiming van zondagsopenstelling van winkels wordt zoveel mogelijk beperkt.
- Geen verplichte zondagsopenstelling: ondernemers mogen niet contractueel gedwongen worden om op zondag hun winkel te openen.

Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

Wij willen zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energieneutrale huizen worden de norm. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in Nederland.

8.1 Energieke gemeente

Participatie

Belangrijk is dat omwonenden kunnen deelnemen in plannen voor energieopwekking, zoals zonnedaken, en kunnen meeprofiteren van de voordelen.

Afscheid nemen van gas

Inmiddels is de aansluitplicht voor gas op woningen verdwenen. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een huiseigenaar. De gemeente Hilversum gaat door met het beschikbaar stellen van revolverende fondsen voor particulieren en instellingen die willen verduurzamen op energiegebied.

Nieuwbouw aansluiten op gas is niet toekomstbestendig. Voor nieuwbouw zijn verschillende alternatieven beschikbaar: onder meer zijn dat warmte koudeopslag (WKO), stadswarmte en de lucht/water-warmtepomp. Deze alternatieven zijn duurzamer, en in veel gevallen op de lange termijn kosteneffectief. Daarom geldt voor nieuwbouw: geen gasaansluiting tenzij er écht geen reëel alternatief mogelijk is.

Zon

Het ingezette beleid dat de grote lege daken van gebouwcomplexen en woningen gevuld gaan worden met zonnepanelen wordt doorgezet, ook in buurten met beschermd dorpsgezicht. Uitgangspunt daarbij is dubbel ruimtegebruik, dus geen zonnevelden in open natuur.
De gemeente blijft zich inzetten om meerdere energiecoöperaties te stimuleren, zodat bewoners samen met private partijen met elkaar kunnen investeren in zonne-energie.

Wind

Bij de overschakeling naar duurzame energie zijn veel verschillende bronnen nodig. Gezien de natuur en landschap in het Gooi zien wij vanuit zowel landschappelijk oogpunt als financieel-technische haalbaarheid op dit moment geen ruimte voor windturbines.

Waterstof

Wanneer Waterstof, opgewekt uit duurzame energie, kansrijk blijkt, werkt de gemeente Hilversum proactief mee aan eventueel benodigde tankstations voor deze brandstof.

Energieopslag: Buurtbatterij

Zodra de Salderingsregeling wordt stopgezet, wordt het voor bezitters van zonnepanelen interessant om energie op te slaan in batterijen. Momenteel worden de eerste experimenten gedaan met zogenaamde Buurtbatterijen. Dit zijn gedeelde batterijen waar je als wijk gebruik van kunt maken. De gemeente zal met de netbeheerder in gesprek gaan om te onderzoeken of en waar buurtbatterijen een waardevolle inpassing kunnen krijgen.

Hier geloven wij in:

- Duurzaamheid pakt de gemeente Hilversum integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen. Daarbij gaan we uit van de doelstelling om in 2050 klimaatneutraal te zijn en de nodige tussenstappen te nemen.
- In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO2-emissiereductie opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer.
- Bij grootschalige energieprojecten is gewenst dat de omgeving kan participeren.
- Coöperaties rondom duurzaamheid/milieu van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd.
- De gemeente zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie duurzaam, binnen de landsgrenzen opgewekt wordt.
- Het gemeentelijke inkoopbeleid is volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel.
- LED-verlichting is de norm bij openbare straatverlichting.
- Met woningcorporaties wordt afgesproken dat alle sociale huurwoningen in 2030 energieneutraal (nul-op-de-meter) zijn.

8.2 Afvalinzameling – Circulair Hilversum

De Circulaire economie komt steeds dichterbij. De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval daarom zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. De ChristenUnie vindt dat er voor lastig te verwerken afvalstromen een passende oplossing moet worden geboden.

De gemeente heeft ook een belangrijke voorbeeld functie en neemt het voortouw in de ontwikkeling naar een circulaire economie.

Hier geloven wij in:

- Door een actief circulier inkoopbeleid geeft de gemeente zelf het goede voorbeeld in de inkoop van producten en diensten op basis van herbruikbare en hergebruikte materialen.
- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit.
- De gemeente stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en werkt hierin zoveel mogelijk mee.
- Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond afval, zwerfvuil en compost.
- Van organisatoren van grote evenementen wordt geëist dat zij deelnemers stimuleren eigen afval op te ruimen en gebruik te maken van recyclebare materialen.
- Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengstations wordt gepromoot.
- Voor gescheiden inzamelen van afval wordt gezocht naar praktische oplossingen, ook voor mensen met een kleine tuin of zonder tuin.

8.3 Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonbuurten, parkeer- en bedrijventerreinen) en de toename van extreme buien ontstaat toenemende maatschappelijke en financiële schade. De extremen manifesteren zich ook in lange droge, hete periodes. Op beide is Hilversum niet ingericht. Het is noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt hoe de verwachte schade beperkt kan worden en water een positieve bijdrage kan leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving. Een goede samenwerking met het waterschap, drinkwaterbedrijf en natuurbeschermingsorganisaties is hierin onontbeerlijk.

Hier geloven wij in:

- Groene tuinen: Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door
  een publiekscampagne in samenwerking met de tuincentra en natuurorganisaties (zie voorbeeld operatie Steenbreek of Amsterdam Rainproof)
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door publieke gebouwen af te koppelen van de riolering en terreinen te voorzien van doorlatende verharding en meer groen.
- Bij ontwikkelingen in de openbare ruimte wordt infiltratie van regenwater meegenomen als uitgangspunt. Openbaar terrein en openbare gebouwen hebben daarin de eerste prioriteit.

Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?

Een goed en betaalbaar (t)huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van passende woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Dat geldt voor vrijwel alle categorieën.

Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is ook groot. Daarnaast is er behoefte aan middeldure koopwoningen.

Omdat Hilversum op een mooie plek temidden van natuurgebieden ligt, is uitbreiding geen optie. Bouwen zal vooral op "inbreidingslocaties" moeten plaatsvinden.
Bij het bouwen wil ChristenUnie niet altijd kiezen voor het maximaal aantal woningen: De kwaliteit van een gebouw en (openbare) buitenruimte is minstens zo belangrijk. Het is hoe dan ook niet mogelijk om iedereen die in Hilversum wil komen wonen een huis te bieden. Daar is simpelweg onvoldoende ruimte voor.

9.1 Wonen

Hier geloven wij in:

- Het woonbeleid van de gemeente Hilversum moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke én regionale woonvisie wordt daarom vanuit meerdere aspecten naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Naast woningcorporaties, krijgen ook bewonersraden en huurdersverenigingen wat de ChristenUnie betreft een prominente rol bij het opstellen van deze visie.
- Wildgroei aan woningsplitsing wordt aan banden gelegd.
- Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.
- ChristenUnie wil bij nieuwbouwprojecten gemiddeld eenderde deel sociale huur, een derde deel middelduur en eenderde deel duur.
- Hilversum bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. Renovaties worden door woningcorporaties aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken.
- De gemeente geeft ruimte aan meergeneratiewoningen (zoals in Duitsland gebeurt)
- ChristenUnie wil de mogelijkheid onderzoeken om woningen voor "tijdelijke huisvesting" te bouwen voor bijzondere groepen als statushouders en dergelijke.
- Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen. (nul-op-de-meter)

- De duurzaamheidslening waarbij huiseigenaren voordeling kunnen lenen om hun huis te verduurzamen is in Hilversum beschikbaar.

Toekomstige generaties

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente Hilversum zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar inwoners bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Hier geloven wij in:

- De ChristenUnie wil de transformatie van leegstaande kantoorgebouwen naar woningen krachtig bevorderen. Daarbij wordt voorkomen dat gemeenten de verliesposten krijgen van de projectontwikkelaars. De gemeente heeft vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Hilversum woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie moet aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een plan zijn hoe de bestaande woningvoorraad volledig verduurzaamd wordt. Tegelijkertijd is het goed als corporaties van de keuzes die zij maken nadrukkelijker verantwoording afleggen aan de lokale samenleving (via hun bewoners, via de gemeentelijke aansturing).

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen dichten. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt. Ze kunnen de hulp inroepen van Buurtbemiddeling bij conflicten, maar blijven zelf verantwoordelijk voor de woonkwaliteit.

Hier geloven wij in:

- De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in buurten en de sociale koopsector.
- Bij huisvesting van "verwarde personen" werkt de woningcorporatie samen met gemeente, GGZ, buurtbewoners en andere partijen om de leefbaarheid in de buurt te borgen.

- In de woonvisie komen duidelijke afspraken met de corporaties te staan over de volledige verduurzaming van de woningvoorraad.

9.2 Ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden.

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar daarvoor moet je wel goede afspraken met elkaar maken.

Per 1 januari 2019 komt een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein.

De energietransitie gaat een grote impact hebben op onze ruimtelijke inrichting. In het duurzame tijdperk gaan we allemaal wat merken van energieopwekking. De ChristenUnie wil kortom meer ruimte voor ruimte op de politieke agenda.

Hier geloven wij in:

- Optimaal voorbereiden op de nieuwe Omgevingswet. De gemeente anticipeert op de invoering van de nieuwe Omgevingswet door het bestuurlijk ambitieniveau te bepalen en te investeren in scholing van ambtenaren en raadsleden.
- De gemeente wijst deelgebieden aan waar ervaring opgedaan wordt met het werken onder de nieuwe Omgevingswet.
- Bij de voorbereidingen op de Omgevingswet werkt de gemeente nauw samen met de Provincie en de Waterschappen.
- Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan kan een gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte.
- Initiatieven van inwoners om het groen in hun eigen straat te onderhouden worden toegejuicht en gefaciliteerd.
- Ruimte voor energie. Onderdeel van het nationale plan energietransitie is ook een samenhangende visie op de ruimte voor duurzame energieopwekking. Geen wildgroei, maar zorgvuldige planning met participatie van onderop. De gemeente formuleert daarom in de komende periode haar eigen visie op het energielandschap in Hilversum.
- Een levendig en veilig stationsgebied. Een tunnel op de Schapenkamp is ongewenst.

Natuur

De natuur rond Hilversum is uniek en levert een enorme bijdrage aan het Hilversumse woongenot. Het beheer van deze natuur wordt voor het grootste deel uitgevoerd door de stichting Goois Natuurreservaat (GNR).

ChristenUnie Hilversum wil deze mooie combinatie van natuur en recreatie in stand houden en het Goois Natuurreservaat (GNR) voldoende middelen geven voor een goed beheer. De

bijdragen van Hilversum en andere deelnemende gemeenten zal de komende jaren verder moeten stijgen.
Daarnaast zal het GNR meer moeten inzetten om extra particuliere donoren te verwerven, zodat het draagvlak en de betrokkenheid in de regio nog groter wordt.

Hoofdstuk 10: Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig om te zorgen dat Hilversum een plaats blijft waarin het prettig is om te wonen, te werken, te winkelen of te recreëren, zowel voor Hilversummers als voor bezoekers van buiten. Daarbij kiezen we voor verduurzaming van mobiliteit, zoals het gebruik van de fiets, openbaar vervoer, elektrisch vervoer en andere nieuwe ontwikkelingen op mobiliteitsgebied, die zorgen voor minder uitstoot van schadelijke stoffen.

We vinden dat duurzaam vervoer gestimuleerd en gefaciliteerd moet worden om op die manier bewoners en bezoekers te verleiden om hier gebruik van te gaan maken. We zijn geen voorstander van het onnodig 'pesten' van automobilisten. Maatregelen zoals het afsluiten van wegen, instellen van éénrichtingsverkeer en hoge parkeertarieven moeten geen doel op zich worden.

Deze middelen kunnen echter wel nuttig zijn om Hilversum bereikbaar te houden, ook met de auto. We zullen daarom alleen akkoord gaan met het terugdraaien van bijvoorbeeld éénrichtingsverkeer als dit geen negatief effect heeft op de duurzaamheid van de mobiliteit in Hilversum en tegelijk onomstotelijk is vastgesteld dat het wel een gunstig effect heeft op de bereikbaarheid van Hilversum.

Fiets

De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor Hilversum.

Hier geloven wij in:

- In het centrum en rond de stations worden meer fietsenstallingen ontwikkeld, bij voorkeur inpandig en waar mogelijk ondergronds.
- Hilversum zet zich samen met omliggende gemeenten in voor een netwerk van snelfietspaden en oplaadpunten voor elektrische fietsen, gericht op forenzen en scholieren.
- Hilversum doet onderzoek naar de realisatie van een aantal Park&Bike transferia langs de belangrijkste toegangswegen rondom Hilversum (A1, A27, N201). Deze transferia richten zich op woon-werkverkeer, bezoek aan het centrum van Hilversum, evenementen en recreatie.
- Samen met grote werkgevers en andere relevante partijen in Hilversum wordt het gebruik van deelfietsen gestimuleerd.
- In de afgelopen jaren is veel werk gestoken in de aanleg van vrijliggende fietspaden en veilige oversteekplaatsen. Dit beleid wordt voortgezet.
- Bij de inrichting van kruisingen krijgen fietsers meer prioriteit. Op alle rotondes binnen de bebouwde kom van Hilversum moet de fiets eenduidig voorrang krijgen.
- Onderzocht wordt of bij regen verkeerslichten voor fietsers eerder op groen kunnen.

Voetgangers

Hier geloven wij in:

- Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften (comfortzones).
- Er wordt strenger gehandhaafd op fout parkeren op de stoep.

Openbaar vervoer

Hier geloven wij in:

- ChristenUnie wil dat de gemeente Hilversum een ambitieuze en concrete visie opstelt voor het openbaar vervoer, zowel binnen de gemeente als naar omliggende dorpen en steden.
- Deze visie wordt afgestemd met omliggende gemeenten en dient als input voor de nieuwe openbaar vervoer concessie die door de Provincie wordt verleend.
- Ook dient de visie als solide basis voor gesprekken met NS, Prorail of het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, samen met andere 'spoorgemeenten', over bijvoorbeeld de treindienstregeling, stations of (kleine) spoorbomen.
- Bereikbaarheid van het centrum, het Media Park, het ziekenhuis en scholen verdient alle aandacht. Daarom zijn we vóór een bus over de Kerkbrink, maar wel een compacte en stille, elektrische bus.
- Naast de HOV Huizen – Hilversum die de komende jaren wordt aangelegd, willen we dat ook andere regionale busverbindingen voldoende aantrekkelijk worden, als alternatief voor de auto.
- De trend is dat regulier openbaar vervoer grofmaziger wordt. Dat komt omdat bussen minder omwegen maken om sneller van A naar B te kunnen reizen. Dat is goed voor de aantrekkelijkheid van openbaar vervoer voor de meeste reizigers. Tegelijkertijd neemt de loopafstand naar bushaltes toe. Om openbaar vervoer toch voor iedereen toegankelijk en aantrekkelijk te houden zet Hilversum in op eigentijdse en flexibele vormen van openbaar vervoer.
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer).

Elektrisch vervoer

Hier geloven wij in:

- Er komen meer laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen. Aanvragen voor een oplaadpunt voor de deur (verlengde huisaansluiting) worden in principe altijd goedgekeurd, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn waarom het niet wenselijk is.
- In het centrum, het Media Park, Arenapark, Havenkwartier en andere locaties waar veel bezoekers komen wordt een netwerk van oplaadpunten voor elektrische fietsen gerealiseerd.
- Hilversum zet zich in voor Zero Emissie openbaar vervoer, zoals elektrische bussen, met name binnen de bebouwde kom.

- Vervuilende (vracht)auto's worden niet meer toegelaten in het centrum.

Parkeren

Hier geloven wij in:

- Parkeergeld wordt zoveel mogelijk aangewend om de kwaliteit van de openbare ruimte/parkeergelegenheid/wegen en fietspaden te bevorderen.
- Hilversum maakt werk van de aanleg van transferia. Deze transferia liggen langs de belangrijkste toegangswegen (A1, A27, N201) en bieden optimale aansluiting op het openbaar vervoer en fietsgebruik.
- Invoeren van betaald parkeren in woonbuurten gebeurt alleen bij voldoende draagvlak van bewoners en alleen in logische, aaneengesloten gebieden. Voorwaarden en tarieven worden zoveel mogelijk geharmoniseerd.
- Bij betaald parkeren in woonbuurten moet het doel zijn de leefbaarheid te vergroten. Daarom worden nooit meer vergunningen verstrekt dan dat er parkeerplaatsen zijn.

Verkeersveiligheid

Hier geloven wij in:

- Er wordt hard en gericht opgetreden tegen verkeersovertredingen door brommer- en snorfietsbestuurders. Op hotspots zoals de stationstunnel komen flitspalen die zorgen dat bromfietsers beboet worden zodra ze over het fietspad rijden.
- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.
- De kleine spoorbomen blijven zo mogelijk open voor autoverkeer van twee richtingen. Als dat niet meer mogelijk is vanwege de verkeersveiligheid of de frequentie van treinverkeer, moet er een goed alternatief worden geboden, zodat Hilversum Oost goed bereikbaar blijft.
- De gemeente Hilversum geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsen.
- De gemeente Hilversum werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel. (www.verkeersveiligheidslabel.nl).